

Jeli Panu zdąży - możemy przepisać
na maszynie

Formy propagandy kulturalnej i czytelnictwa o III czytelnictwie Naukowej:

Do stosowanych w naszej Czytelni form propagandy książki i czytelnictwa należą: wystawy, plakaty, hasła i fotomontaże.

Od maja do końca 1955 r. urządzono trzy wystawy: wystawę nowości, wystawę w związku z V Festiwalem Młodzieży i studentów oraz wystawę Mickiewiczowską.

Wystawę w związku z Festiwalem (31. VII - 14. VIII 1955) urządzono pod hasłem: „Przez poznanie literatury różnych narodów do braterstwa ludów”. Zarówno książki na wystawie jak i dekoracje (wykresy) ilustrowały realizację hasła w stosunkach polsko-radzieckich.

Dane dotyczące literatury polskiej w ZSRR z podaniem nazwisk autorów, ilości tytułów i wysokości nakładów podano na podstawie „Literatury Radzieckiej” R. 1954 nr 11. Analogiczne dane dotyczące literatury rosyjskiej i radzieckiej w Polsce podano na podstawie artykułu H. Zatorskiej, zamieszczonego w Trybunie Ludu z dn. 16 maja 1955 r.

Wystawę zwiedzili niektórzy uczestnicy Festiwalu (grupa studentów szwedzkich ok. 10 osób; kilka 2-3 osobowych grup studentów niemieckich). Poza tym oglądali wystawę nasi czytelnicy oraz koleżanki bibliotekarki. Ogólnie biorąc wystawa się podobała i spełniła swoje zadanie. Na poparcie tego cytuję fragment wypowiedzi na piśmie jednej z koleżanek:...

Wystawę Mickiewiczowską pod hasłem „Mickiewicz - twórca Pana Tadeusza 1832-1834”. Na wystawę złożyły się różne wydania Pana Tadeusza, opracowania literackie oraz artykuły z czasopism. Uzupełniały

wystawę książek: plakat z portretem Mickiewicza i hasłem oraz dwie plansze z następującymi cytatami: a) z Epilogu: "O gdybyśmy dożył tej pociechy, żeby te książki zbladziły pod strzechy... Gdyby też wzięły wieśniaczki do ręki te książki proste jako ich piosenki," i b). Z książki XII: "Sami wolni, uczynimy i wrościan wolnymi, oddajmy im w dziedzictwo posiadanie ziemi, na której się zrodzili, którą krwawą pracą zdobyli z której wszystkich żywią i bogacą."

Wystaw w dalszym ciągu naszej pracy nie urządzamy ze względu na brak gablot (gabloty wypożyczone na pewien okres zostały zwrócone właścicielowi.)

Plakaty jako forma przemawiająca do widza głównie elementami artystycznym stosowane w naszej czytelni dość często mają charakter bardziej prosty z przyczyn obiektywnych. (Wykonawcami są bibliotekarki a nie plastycy) W okresie sprawozdawczym wykonano plakatów w r. 1955 - 4, w r. 1956 - 9 i w r. 1957 - 7.

Rok 1955.

- 1) Plakat inform. o Festiwalu. Hasło: Festiwal to pokój i przyjaźń.
- 2) " " na m-c Pogłębiań Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.
- 3) " " dotyczący Kotasa, poety białoruskiego na Dni Białoruskie.
- 4) " " w związku z 38 rocznicą Rewolucji Październikowej. Hasło: Wielki Październik 1917-1955.

Rok 1956

1. Plakat inform.: Wolfgang Amadeusz Mozart, wielki kompozytor austriacki (Uchwała Światowej Rady Pokoju)
2. Plakat inform.: z okazji 1 Maja
3. Dwa plakaty biblioteczne z podaniem zestawu książek p.t. Nowe książki (Dni Ośw. Książki i Prasy) Jeden plakat dotyczy literatury niemieckiej. Hasło: Książka to najważniejsza broń kultury

socialistycznej" wypowiedź Gorkiego. Drugi plakat dotyczy ^{książek naukowych} literatury pięknej. Hasło: "Dzieje ludzkie są dziejami postępu a książki jego dzwignią." wypowiedź W.M. Kozłowskiego.

- 4) Plakat inform. Najważniejsze rocznice kulturalne w r. 1956. Kalidas, Toyo - Oda, Rembrant, Benjamin Franklin, Wolfgang Amadeusz Mozart, Heinrich Heine, George Bernard Shaw, Teodor Dostojewski, Henryk Ibsen i Piotr Curie (Uchwała Światowej Rady Pokoju w sprawie uczczenia pamięci wielkich reprezentantów nauki, literatury i sztuki.)
- 5) Plakat inform. na dzień 22 lipca
- 6) " " na m-c Pogłębiań Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.
- 7) " " o wyborach do Sejmu PRL
- 8 " " w związku z 39 rocznicą Rewolucji Październikowej.

Rok 1957

- 1) Plakat inform. Święto Kobiet 8. III
- 2) " " 50 lat Biblioteki Publicznej m. st. W-wy
- 3) " " 1 Maj
- 4) " biblioteczny z zestawem bibliograficznym. "Komisja Edukacji Narodowej w książce" (Dni Ośw. Ks. i Pr.)
- 5) " inform. "Leopold Staff (z powodu śmierci poety)
- 6) " " w związku z 40 rocznicą Rewolucji Październikowej 1917 - 1957. X

Cytaty w formie plakatów

Fotomontaże urządzamy każdego roku w związku z Miesiącem Odbydowy Stolicy. Na fotomontaże składają się ilustracje uzupełniane elementami dekoracyjnymi wykonanymi przez bibliotekarki. W r. 1956 fotomontaż barwny, hasło: "Budujemy naszą stolicę". W roku 1957: hasło "Dni Warszawy" i fotomontaż jeden o tematyce powstaniowej z napisem: "Poległym hwarą"

drugi o tematyce odbudowującej się Warszawy z napisem: „Wolność żywym”.

Hasła w postaci dużych, wyraźnych, często ozdobnych napisów, zawieszamy na centralnej ścianie w hallu. W okresie sprawozdawczym hasła: „Niech żyje trwały pokój między narodami” oraz słowa staszica „Zawsze takie Rzeczypospolite będą jakie ich młodzieży wychowanie”.

Praca z grupami czytelników.

Do stosowanych przez Czytelnię form pracy z grupami czytelników należą lekcje biblioteczne i wycieczki.

lekcji bibliotecznych w r. 1955 było 13 dla Liceum Bibliotekarskiego, w r. 1957 - 2 dla Milicyjnej Szkoły Podstawowej dla Pracujących.

Lekcje dla Liceum Bibliotekarskiego były poprzedzone krótkim wykładem na temat gromadzenia, ustawienia i udostępnienia księgozbioru podręcznego (temat wskazany przez nauczyciela Liceum). Następnie przeprowadzono praktyczne ćwiczenia wykorzystania księgozbioru podręcznego w oparciu o bibliografię, encyklopedie, słowniki i podstawowe dzieła z poszczególnych dziedzin wiedzy. Uczestniczyło 78 osób łącznie, czas trwania każdej lekcji 2 godziny.

Pierwsza lekcja dla VIII klasy Milicyjnej Szkoły Podstawowej dla Pracujących miała charakter wprowadzający. Ogólnie zapoznano uczestników z biblioteką, regulaminem, a omówiono szczegółowo sposoby korzystania z katalogów, ~~używanych~~ ^{stosowanych} w czytelni. Na zakończenie krótkie ćwiczenie, polegające na podaniu sygnatur wskazanych do wyszukania książek.

Druga lekcja w tym samym składzie trudniejsza, polegająca na powtórzeniu materiału z literatury przerobionego w VII klasie. (temat wskazany przez nauczyciela). Materiał dobrały i przygotowały bibliotekarki. Uczestniczyło w każdej lekcji 23 osoby. Każda lekcja trwała 2 godziny.

Wycieczki szkolne odwiedzają biblioteki przede wszystkim w okresie Dni Oświaty, Książki i Prasy. W stosunku do ilości szkół, wycieczek jest niewiele. Z rozmów z nauczycielami wynika, że szkoły nie przeznaczają na ten cel godzin lekcyjnych, tylko w niektórych wypadkach dzięki inicjatywie nauczycieli wycieczki dochodzą do skutku. Tak w roku 1957 odwiedziło naszą Czytelnię 7 wycieczek szkolnych, 6 z 2-ech szkół Ogólnokształcących i jedna z zasadniczej szkoły Odzieżowej.

Poza wycieczkami szkolnymi odwiedzają naszą placówkę bibliotekarze indywidualnie i w grupach. W grudniu 1955r. 9-cio osobowa grupa nauczycieli liceów bibliotekarskich z różnych miast zwiedziła Czytelnię. We wrześniu 1956r. uczestnicy korespondencyjnego kursu dla pracowników bibliotek fachowych w liczbie 50 osób zwiedzili wszystkie placówki w naszym gmachu. W listopadzie 1957 30 bibliotekarzy z wojew. gdańskiego również zwiedzili nasze placówki. Indywidualnych odwiedzin bibliotekarzy z W-wy i innych miast Polski mamy stosunkowo dużo, przeciętnie 2-3 osoby miesięcznie. Ponadto bibliotekarze zagranicą jak dyrektor Miejskiej Biblioteki w Sofii i dyrektor wojew. biblioteki węgierskiej zwiedzili wszystkie nasze placówki. Zarówno wycieczki wieloosobowe jak i osoby pojedyncze oprowadzamy po placówce i w krótkiej czy dłuższej pogadance, zależnie od zainteresowań osób zwiedzających, wyjaśniamy cele i zadania czytelni, mówimy o jej organizacji, księgozbiorze, formach udostępniania itp.

UB. 30. XII. 1957r.

J. Kasprzycki

X Na plakat stoyt sis portret Lenina i ~~fyje~~ cytat
~~stava~~ " Wzmagajcie mtochi tovarnyhe naszy
pracy tak, aby ze shiernymi iutocnymi sitami
pnystupno do budovania novogo jasnego
ryleia " W. J. Lenin smena nr 1. 18.12.1919r.

Dopetuiaty eatojci plakaty z cytatem i z
driet Lenina: a) " Ksiuzhek kysturery, by
umiejgeego cytao' nasycio', a tye umiejgeego
nauerye " T. xvi s. 188 i b) " Nad stromem
jeduolitej istokme sicej bibliotekernej druba
jener barcho i to barcho durio i kytvale
popracovae " T xxvi s. 163.